

Uusi Suometar

N:o 17 – 28.2.1870

Tietoja Amuriin matkustajoista.

Me annamme tässä lukijoillemme otteita muutamista kirjeistä Hufwudstadsblad'issa, jotka on lähettänyt yksi suomalaisista Amuriin matkustajoista, kuuluwa Höök'in joukkoon. Kirjeet owat kirjoitetut määräpaikkaan päästyä:

Syyskuun 4 p:nä warhain edellä puolen päivän huusi tähyistä maan näkyvän keulan puolella, ja tällä kertaa se oli tuo niin kauan ikäwoittu ja sekä lewottomuudella että toiwolla odotettu maa, joka taiwaan rannalla nousi merestä kaikkien halullisiin ja etsiwiin silmiin.

Muutamit uutisasunnot Nahodka lahden pohjoisella rannalla owat tulewaisen kaupungin alkuna, jonka piirtokuwa näyttää bulewardeja, kanawoita y.m., mutta jonka tulewaisuus, minusta nähden, lienee etäisessä kaukaisuudessa. – Waltioneuws Furuhjelm, – joka meidän tullessamme ei ollut kotona waan oli pienellä höyrywenheellänsä tarkastusmatkalla suomalaisten, wenäläisten ja saksalaisten siirtolaisten tykö, jotka asuwat Amerika lahteen laskewan Subon wirran ympärillä, – asuu yhdessä näistä uutispaikoista ja hänellä on hywin siewä olo. Muutoin asuu kaupungissa wähäinen määrä – 5 tai 6 – wirtomiehiä, muutamia työmiehiä ja 30 miehen lukuinen sotawäen lahko kapteeni af Björksten'in päällikkyydellä, rehellen ja suorin miehen, joka jo on auttanut meitä monella hywällä neuwolla.

Niin paljon minä jo woin sanoa, ett'ei meidän suomalaisten luonnistu yksittäin ja ilman rahatta täällä asumaan rupeeminen, Sillä tawoin hawaitsee itsensä tuhansien hankaluuksien waltaan joutuneeksi, sillä waikka maa on erinomaisen hedelmällinen ja antawa – lasketaan näet 40: s jywä – on kaikki kuitenkin niin kallista ja waikeaa saada, että se jolla ei ole pää-omia waipeu raskaasen ja painawaan welkaan kruunulle ja alituisen wallan-alaisuuteen, joka tekee työn kahta tukalammaksi. – Että me sitä wastoin, niin kauan kuin olemme yhdessä, woimme saada paljon aikaan, siitä minä olen wakaa. Meitä ei sido kruunun makasiini eikä täläläiset korkeat hinnat, sillä me woimme, kun meitä on niin monta, helposti elättää itsemme hywäksemme käyttämällä meren ja metsän williä tuotteita; ja sitä paitse me laiwalla taidamme käydä sellaisissa paikoissa,

Tietoja Amuriin matkustajoista.

Me annamme tässä lukijoillemme otteita muutamista kirjeistä Hufwudstadsblad'issa, jotka on lähettänyt yksi suomalaisista Amuriin matkustajoista, kuuluwa Höök'in joukkoon. Kirjeet owat kirjoitetut määräpaikkaan päästyä:

Syyskuun 4 p:nä warhain edellä puolen päivän huusi tähyistä maan näkyvän keulan puolella, ja tällä kertaa se oli tuo niin kauan ikäwoittu ja sekä lewottomuudella että toiwolla odotettu maa, joka taiwaan rannalla nousi merestä kaikkien halullisiin ja etsiwiin silmiin.

Muutamit uutisasunnot Nahodka lahden pohjoisella rannalla owat tulewaisen kaupungin alkuna, jonka piirtokuwa näyttää bulewardeja, kanawoita y.m., mutta jonka tulewaisuus, minusta nähden, lienee etäisessä kaukaisuudessa. – Waltioneuws Furuhjelm, – joka meidän tullessamme ei ollut kotona waan oli pienellä höyrywenheellänsä tarkastusmatkalla suomalaisten, wenäläisten ja saksalaisten siirtolaisten tykö, jotka asuwat Amerika lahteen laskewan Subon wirran ympärillä, – asuu yhdessä näistä uutispaikoista ja hänellä on hywin siewä olo. Muutoin asuu kaupungissa wähäinen määrä – 5 tai 6 – wirtomiehiä, muutamia työmiehiä ja 30 miehen lukuinen sotawäen lahko kapteeni af Björk-

missä saadaan halwalla hinnalla se, joka täällä on kallista. Alus on myöskin mitä pikimmin purjehtiwa asioimismatkalle Japaniin, Hakobadiin, siellä ostamaan kaikki mitä yhtiö tarwitsee maanwiljelykseensä, ja joka osittain on kallista, osittain mahdotointa saada, erittäinkin kaikenlaista karjaa. Paitse laiwan päällysmiehiä tällä matkalla kulkewat myötä waan merimiehemme ja laiwapoikamme, sillä meidän on maalla käyttäminen niin isoja woimia kuin suinkin, ottaaksemme takaisin jotakin siitä minkä menetimme pitkällisellä matkallamme. Me aiomme vielä syksyllä kylwää noin 4 tynnyriä syysruukiita ja murtaa niin paljon maata kuin mahdollista kewätkylwöksi. Niin pian kuin astia palajaa Japanista, joka tapahtunee noin nousewan kuun keskipaikoilla, me lähdemme walaskalain pyynnille lahdissa täällä ympärillä, sillä silloin on oikea walaskalain aika täällä käsissä.

Kolmantena päivänä Nahodkaan tultuamme, eli Syyskuun 7 p., oli meitä terwehtimässä waltioneuws Furuhjelm pienen seuransa, sihterin ja nuoren lääkärin kanssa. "Imperator"*) oli siiwottu ja puhdistettu joka loukosta sopesta, ja sen 51 inhimillistä olentoa näyttäytyiwät juhla-

puvuissa. Raakoihin käskettiin miehiä, hurrattiin aika lailla ja joka taholla ja kulmalla näytettiin ystävällisiä kohteliaita naamoja. – Illaksi olimme ”alle zusammen” (kaikki yhteisesti) käsketyt waltioneuwokselle teelle ja totille, ja hauskempiä sekä miellyttävämpiä pitoja en minä toivoakaan. Laulu ja wieläpä myöhemmin illalla hypy ulkona wasta wiljellyssä puutarhassa elähytti juhlaa, ja teetä nautittuamme me lähdimme kotia tyytywäisinä ja iloisina.

Furuhjelm salli meille tietävästi wapauden katsellaksemme ympärillemme, ja sitten asettuaksemme mihin hywäksi näimme, sillä maa tässä ympärillä on ”autiota ja tyhjää”. Ensimmäisinä päiwinä me myöskin olimme katselemassa ja tutkiskelemassa paikkoja Nahodkan ympärillä, mutta, mitä enemmän me sillä aikaa tutustuimme täkäläisiin oloihin, ymmärsimme me, että meille olisi paras pitkittää tutkistelemisiamme kaukaisempiin paikkakuntiin, missä, muiden sekaantumatta asioihimme, saisimme hallita ja wallita oman mielemme mukaan. Syyskuun 9 p:nä me sentähden nostimme ankkurin ja käänsimme matkasuunnan länteen päin, ensin Wostok lahtemaan, Amerikan lahden wieressä, ja siitä tänne Strelok’iin, joka on noin 30 engl. penikulmaa länsipohjoiseen Nahodkasta. Muutaman päiwän sinne tänne mietittyämme me wihdoin suostuimme asettamaan asuntomme tänne.

Rannalla, keskellä sitä maanosaa, joka on kahden wähämäisen lahden wälissä, me löysimme neljä hyljättyä ja wiimeisen Manseri-sodan aikana osittain häwitettyä sawimökkiä, ja nämä me nyt olemme omistaneet. Yksi majoista jo melkein on täydellisen walmiina, uusi katto pantu, owet ja akkunat kohdalleen asetetut, ja pätsi korjattu ja muurattu; tämä tulee nuorten miesten yhteiseksi asunnoksi. Naineiden on aiwan wieressä ja taitanee näinä päiwinä ottaa vastaan asujamensa; – tässä wiime mainitussa huoneessa tulee myöskin kyökkimme eli leipomahuoneemme olemaan. Kolmas maja on pieni ja warustettu kahdelle naineelle perheelle. Neljäs ja wähin, jota mansit käyttiwät kirkkona – heidän pyhäinluwain-kaappinsa on wielä jälillä ja on nyt alennettu pieneksi senkiksi – kantaa yhä wielä ”kirkon” nimeä, mutta sitä käytetään wastaiseksi aitanana.

Kuinka onnellinen meille oli näiden sawimökkien löytö, ei minun tarwitse sanoa, sillä waikk’ei sellaisten huoneiden rakentaminen ota pitkää aikaa, olisi niiden kuiwaaminen täl-

lä vuoden ajalla waikea. Koko rakennustapa on siinä, että pystytetään pylwäitä, sen ko’on mukaan jonka huoneelle tahtoo antaa; näiden wäliin sitten seipäitä ja niiden wäliin taas pistetään tiheään pitkiä, kuiwia, kierrettyjä ruohoja wuorottain; Sitten koko laitoksen päälle ulko- ja sisäpuolella ajetaan sawiruukkia, jota walmistetaan sillä yksinkertaisella tawalla, että maahan kaiwetaan kuoppa, ja siihen kaadetaan wettä ja multaa, joka sekoitetaan yhteen; tähän lisätään tawallisesti wielä pienennettyä ruohoa, saadaksensa ruukin sitowammaksi. Katto katetaan ruohoilla; tämän päälle siwalletaan mainittua sawimultaa, ja sen päälle taas pannaan ruohoja. Huoneen toiseen päähän, tahi molempiin, jos asujanten luku on isompi, muurataan parwi, jonka läpi kauttaaltansa kulkee putket, jotka owat yhdistyksessä pätsin kanssa, missä walkeaa poltetaan melkein päiwäkaudet, ja jotka päättywät ulkona rakennuksesta muurattuun korkeaan sawutorniin. Tällä parwella, joka alinomaa tarjoo suotuisaa lämmintä, owat makauspaikat, joita osoittaa ainoastansa lewitetty eläimen nahka ja jonkunlainen päänalus. Nämä majat owat tosin kosteat, mutta suojelewat kuitenkin täydellisesti pakkaselta ja sateelta, ja sentähden emme woi kylliksi kiittää onneamme löydöstä: – ei moni siirtolainen saa kohta odottaa sellaisia etuja. Minä olen käynyt katsomassa muutamia Brolinin kanssa jo toukokuulla tänne tulleista suomalaisista siirtolaisista, ja heidän tilansa on todellakin wiheliäinen; muuttamat asuwat teltoissa, toiset maankoloissa, eikä he itse ryhdy mihinkään tehokkaasen toimeen eikä heidän hywäksensä muut tee mitään; heidän welkansa kruunun makasiiniin enenee enemistään, eikä he kuitenkaan yhtä haawaa saa niin paljo, että sillä woiwat tulla aikaan ja jonkun ajan lewollisesti työskennellä tulewaisuuteen. He sanowat olewansa samassa tilassa kuin Siperiaan lähetetty pahantekijä, eiwätkä he ole niin wäärässäkään.

Mutta wielä muutamia sanoja uudesta tilastamme, joka wielä kaipaa nimeä – sitä ajatellaan par’aikaa. Maa yllämainittujen lahtien wälillä on kokonansa wiljelykseen kelpaawa (luulen sitä olevan lähes 6 engl. neliöpenikulmaa), ja maan laatu on, niin kuin yleensä täällä, oiwallinen, – usein monta korttelia mustaa multaa ja sen alla sawipohja – ja sitä paitse helppoa wiljellä, koska se on wallan puhdas puunjuurista, kun puut enimmästi kaswawat ylänköpaikoissa. Ruoho on joka paikassa miehen korkuista, eikä ole mikään

helppo asia pitkällä jahtiretkellä kulkeminen tämän metsän läpi. Muutoin oikeita puita kasvaa harvामaisesti ja hirsimetsistä näillä seuduilla meren lähellä ei tiedetä mitään, mutta tammia, pähkinäpuita ja useampia wiljellyistä hedelmäpuista täällä kasvaa ja kohdataan hywin usein. Mitä eläinlajeihin tulee, luulen täällä useimmat tavattavan; ulkotyössä ei liikuta melkein koskaan ilman pyssyttä, sillä ei tiikeri eikä karhu ole har-

woin nähty; viime mainittu on kuitenkin jotenkin rauhallista luontoa. Hirviä, peuroja ja metsäkauriita kohdataan yltäkyllin; viime mainittuja me jo olemme ampuneet kuusi. Sitä paitsi susia, kettuja, majawia, sjuppia, metsäsikoja, mäyriä, fasaaneja äärettömän paljo y.m., y.m. Pyssy ja ampumawarat apuna, ei täällä nälkään kuole.

*)Laiwa ”Imperator Aleksander II”.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteen

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L